

คำวินิจฉัยของ นายประเสริฐ นาสกุล ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๘/๒๕๔๔

วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๔

เรื่อง การยุบพรรคเสรีธรรม

นายทะเบียนพระกาจการเมืองยื่นคำร้องเป็นหนังสือที่ ดต ๐๐๐๔/๕๖๒ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรครักไทยรักไทยที่เป็นพระกาจการเมืองหลักตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระกาจการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๗

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

๑. ในคราวประชุมใหญ่วิสามัญพรรครักไทยรักไทย (ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔) วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ พรรครักไทยรักไทยมีมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ให้รวมพรรครักไทยรักไทยเข้ากับพรรครักไทยรักไทย โดยให้พรรครักไทยรักไทย เป็นหลักในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ตามข้อบังคับพรรครักไทยรักไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๕๕ (๓)

๒. ในคราวประชุมใหญ่วิสามัญพรรครักไทยรักไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๔ พรรครักไทยรักไทยมีมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ให้รวมพรรครักไทยรักไทยเข้ากับพรรครักไทยรักไทยที่เป็นหลักในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ตามข้อบังคับพรรครักไทยรักไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๐๕ และข้อ ๑๐๖

๓. หัวหน้าพรรครักไทยรักไทยและหัวหน้าพรรครักไทยรักไทย ร่วมกันแจ้งการรวมพระกาจล่าவ່ ต่อนายทะเบียนพระกาจการเมือง ตามมติของที่ประชุมใหญ่พรรครักไทยรักไทยที่มีมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ให้รวมพรรครักไทยรักไทยเข้ากับพรรครักไทยรักไทย โดยให้พรรครักไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง และที่ประชุมใหญ่องค์กรไทยรักไทยที่มีมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ให้รวมพรรครักไทยรักไทยเข้าเป็นพระกาจการเมืองเดียวกับพรรครักไทยรักไทยที่เป็นหลัก ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระกาจการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๗

๔. นายทะเบียนพระกาจการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔ เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งยุบพรรครักไทยรักไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระกาจการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

๕. พระคริสต์ธรรมมีหนังสือ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๕ แจ้งว่า การดำเนินการของนายทะเบียนพระคริสต์ธรรมเมืองเป็นไปตามติที่ประชุมใหญ่วิสามัญของพระคริสต์ธรรมแล้ว ขอให้มีคำสั่งยุบพระคริสต์ธรรม ตามที่นายทะเบียนพระคริสต์ธรรมเมืองร้องขอ

๖. พระคริสต์ธรรมไทยมีหนังสือ ที่ ทรท ๐๔๖๕/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๕ ถึงประธานศาลรัฐธรรมนูญแจ้งว่า พระคริสต์ธรรมไทยไม่โต้แย้ง หรือคัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพระคริสต์ธรรมเมืองที่ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้ยุบพระคริสต์ธรรม เพื่อร่วมเข้ากับพระคริสต์ธรรมไทยที่เป็นพระคริสต์ธรรมเมืองหลัก

โดยที่ข้อเท็จจริงที่ศาลรัฐธรรมนูญได้รับเพียงพอที่จะวินิจฉัยคำร้องนี้ได้แล้ว ไม่จำต้องแสวงหาพยานหลักฐานอื่นใดอีก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๓๒๙

๒. พราชาบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคริสต์ธรรมเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๓

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัย

๑. ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาคำร้องนี้ หรือไม่

๒. ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพระคริสต์ธรรม หรือไม่
คำวินิจฉัย

ปัญหาแรก พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพระคริสต์ธรรมเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ เพียงกรณีเดียว การที่พระราชนบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคริสต์ธรรมเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพระคริสต์ธรรมเมืองได้ในกรณีอื่นอีก ย่อมมีความหมายว่า พระราชนบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคริสต์ธรรมเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เพิ่มอำนาจให้แก่ศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ไม่ถูกต้อง เพราะเป็นการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๒ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๓ ดังรายละเอียดของความเห็นปรากฏในคำวินิจฉัยส่วนตัวที่ ๖/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ เรื่อง ขอให้ยุบพระคริสต์ธรรม แล้ว

ปัญหาที่สอง เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเสียงข้างมากในคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ วินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพระคริสต์ธรรมเมืองได้ตามรัฐธรรมนูญ ประกอบกับพระราชนบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคริสต์ธรรมเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังนั้น ในกรณีของพระคริสต์ธรรม ซึ่งรวมเข้ากับพระคริสต์ธรรมไทยที่เป็นพระคริสต์ธรรมเมืองหลัก และพระคริสต์ธรรมไทย

ຍອນຮັບພຣຣຄເສົ່ງຮຽນຕາມພຣຣະຈະບັນລຸດືປະກອບຮູ້ຮຽນນຸ້ມວ່າດ້ວຍພຣຣຄກາຣເນື່ອງ ພ.ສ. ແຂວງ
ຕາມມາຕຣາ ຄົກ ມາຕຣາ ຄົກ ແລະ ມາຕຣາ ຄົກ ແລ້ວ ແລະ ພຣຣຄເສົ່ງຮຽນຂອ້າໃກ້ສາລັກຮູ້ຮຽນນຸ້ມ
ຢູ່ບພຣຣຄເສົ່ງຮຽນ

ອາສີຍເຫດຜົດດັກລ່າວຂ້າງຕັ້ນ ຈຶ່ງວິນິຈນັຍໃຫ້ຢູ່ບພຣຣຄເສົ່ງຮຽນຕັ້ງແຕ່ບັດນີ້ເປັນຕັ້ນໄປ

ນາຍປະເສົ່ງ ນາສກຸດ
ປະຊານສາລັກຮູ້ຮຽນນຸ້ມ